

Βιβλίο: Ένας διαχρονικός θησαυρός «προς μελέτη»

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΝΑ ΣΤΗΡΙΞΕΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΝΕΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝ, ΕΚΦΡΑΣΤΩΝ ΤΟΥ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Αν μας ρωτούσε κάποιος σήμερα αν θα θέλαμε να γίνουμε αναγνώστες ενός βιβλίου, ίσως να τον κοιτούσαμε απορημένοι, γνωρίζοντας πολύ καλά ότι για να διαβάσεις ένα βιβλίο δεν χρειάζεται να σου το προτείνει κάποιος, αλλά το κάνεις γιατί αγαπάς τα ταξίδια του νου μέσα από τις σελίδες του αλλά και γιατί κάθε βιβλίο έχει να σου δώσει κάτι διαφορετικό.

Του **Παύλου Ανδριά***

Το βιβλίο σε ταξιδεύει, σε μαγεύει, σε μεταφέρει σε άλλους κόσμους, άλλοτε φανταστικούς και άλλοτε πραγματικούς, δίνοντάς σου το δικαίωμα να «συλλέξεις» ότι εσύ κρίνεις πως είναι ικανό να σου προσφέρει γνώση, μια και ο σκοπός του είναι η πληροφόρηση, η απόλαυση της τέχνης του γραπτού λόγου και η δημιουργία εικόνων ικανών να σου επιτρέψουν να αποδράσεις από την καθημερινότητα των επαυλήψεων και το βάρος των υποχρεώσεων.

Πολλές φορές η προσωπική επιλογή καθενός μας για το ποιο βιβλίο θα διαβάσουμε παύει να είναι κανόνας, τουλάχιστον στις μέρες μας... με τα social media να «επηρεάζουν» την κρίση μας μέσω των διαφημίσεων και των πολλών αναρτήσεων.

Και αν κάποτε η επίσκεψη σε βιβλιοπωλείο ή σε εκδοτικό οίκο ήταν μια «ρομαντική εικόνα», σήμερα αυτό έχει πάψει να ισχύει, πλην μερικών εξαιρέσεων. Αυτών των «σταθερών» αναγνωστών, αυτών που μεταφέρουν την είδηση της κυκλοφορίας ενός νέου βιβλίου από στόμα σε στόμα, αυτών που λατρεύουν τη διαδρομή αναζητή - μελετώ - επιλέγω - αγοράζω - διαβάζω.

Για να επιστρέψουμε, όμως, στην πραγματικότητα σήμερα, θα πρέπει να πούμε πως οι «σταθεροί» αναγνώστες λιγοστεύουν χρόνο

με τον χρόνο, όπως μαρτυρούν επαγγελματίες του χώρου του βιβλίου, αναφέροντας ως πρώτο αίτιο αυτής της εξέλιξης τον περιορισμό του ελεύθερου χρόνου, δηλώντας παράλληλα πως είναι μικρό το ποσοστό των αναγνωστών που διαβάζουν πάνω από πέντε τίτλους τον χρόνο!

Η... ΤΡΙΧΟΤΟΜΗΣΗ

Αυτό, άλλωστε, μαρτυρά και η έρευνα του ΟΣΔΕΛ (ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ) με τίτλο «Αναγνώσεις, αναγνώστες και αναγνώστριες: Το βιβλίο και το κοινό του στην Ελλάδα», στην οποία τα ευρήματα αναδεικνύουν και τεκμηριώνουν την αιτιώδη σχέση της ανάγνωσης με την προσωπική, την επαγγελματική και την κοινωνική εξέλιξη. Επίσης, η μελέτη συνοδεύεται από συμπεράσματα, προτάσεις και ένα επίμετρο για το μεγάλο ζήτημα που αναδεικνύεται από την έρευνα: το γεγονός ότι οι αναγνωστικές ανισότητες παράγουν κοινωνικές και πολιτισμικές ανισότητες.

Αξίζει να σταθούμε σε μερικά σημεία της έρευνας, στα οποία φαίνεται καθαρά πως ο πληθυσμός της χώρας μας τριχοτομείται σε μη αναγνώστες, μη εντατικούς αναγνώστες και εντατικούς αναγνώστες, με τη λογοτεχνία να

Κάποτε η επίσκεψη σε βιβλιοπωλείο ή σε εκδοτικό οίκο ήταν μια «ρομαντική εικόνα». Σήμερα αυτό έχει πάψει να ισχύει, πλην μερικών εξαιρέσεων

βρίσκεται στην πρώτη θέση των αναγνωστικών προτιμήσεων, έχοντας ελάχιστα πίσω της και σε σχετικά μικρή απόσταση την Ιστορία και την αστυνομική λογοτεχνία.

Όμως, όσο η φιλαναγνωσία και γενικά το «βιβλίο» ως ελεύθερο αναγνωστικό κίνητρο δεν μπαίνουν πρώτα στα σπίτια και στη συνέχεια στα σχολεία, ποτέ δεν θα μπορέσει η χώρα μας ν' ανέβει στο επόμενο σκαλί, όσο κι αν οι «δημιουργοί» του λόγου προσπαθούν για το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Και αρχίζουμε από το σπίτι, από εκεί απ' όπου θα έπρεπε ν' αρχίζει κάθε δράση, με το παιδί μας να έχει ως πρότυπο τα μεγαλύτερα μέλη της οικογένειας, που καθημερινά θα μπορούσαν κρατώντας και διαβάζοντας ένα βιβλίο να τα προτρέψουν ν' ασχοληθούν με τη μελέτη και τη γοητεία της ανάγνωσης, περιορίζοντας τη χρήση εργαλείων της εξέλι-

ξης και της τεχνολογίας. Ακολουθεί το σχολείο, το οποίο, αν είχε μια διαφορετική φιλοσοφία και συνέβαλλε για μια πιο οικεία προσέγγιση του παιδιού με το βιβλίο ως μέσο γνώσης - πληροφόρησης, ψυχαγωγίας και δημιουργικής έκφρασης, σίγουρα τώρα θα μιλούσαμε για έναν τεράστιο πυρήνα αναγνωστικού κοινού, με γερές βάσεις και πιο ελπιδοφόρο μέλλον.

Εξέλιξη, όπως καταλαβαίνουμε, είναι η σημερινή κοινωνία να έχει περιθωριοποιήσει όποια μορφή σχέσης αναγνώστη - βιβλίου υπάρχει, προωθώντας καθημερινά νέα μοντέλα επικοινωνίας, αδιαφορώντας και μηδενίζοντας την ύπαρξη του αυτού του θησαυρού!

Στον αντίποδα όλων αυτών, όμως, υπάρχει ένα σύνολο ανθρώπων που αντιστέκεται και αγωνίζεται να δημιουργήσει ξανά την κουλτούρα του ιδανικού αναγνώστη, αυτού που θα έχει ως κύριο μέλημά του τη διάδοση κάθε πολιτιστικής δράσης με επίκεντρο το βιβλίο και τη δημιουργία «λαϊκών βιβλιοθηκών» σε προσβάσιμα σημεία συγκέντρωσης ατόμων που αναζητούν επικοινωνία μέσα από τη γραφή και τις τέχνες.

Και εδώ είναι που η Πολιτεία οφείλει να στηρίξει τέτοιες δράσεις, προβάλλοντας και στηρίζοντας το έργο νέων δημιουργών, εκφραστών του γραπτού λόγου, σε όλα τα κοινωνικά επίπεδα, δίχως αποκλεισμούς και διακρίσεις!

Το βιβλίο είναι ένας θησαυρός, ένα δώρο γνώσης, ένας ουρανός γεμάτος σοφία...